

Vaggvisor från ondskans

Afghaner, irakier och kubaner i spännande norskt projekt

TEXT & BILD: JOHAN RAHM

I januari 2002 höll George Bush sitt uppmärksammade tal där han pekade ut ondskans axel: Iran, Irak, Afghanistan och deras allierade. Kriget mot terrorismen riktade sig inte längre bara mot terroristgrupper. Nu stod plötsligt hela nationer i skottgluggen.

Lika kontroversiell var den amerikanska sångerskan Rickie Lee Jones i sin reaktion i *Washington Post*:

– George Bush, Dick Cheney och John Ashcroft är ondskans axel. De är ondskans triad och det är förstås därför de tänker i sådana termer. Att

i politiska tider försöka lyfta fram religion och idéer om gott och ont, när du slåss för olja – att försöka få amerikaner att tro att dessa människor är onda därför att du vill åt deras olja – det är det han försöker göra.

Den norske musikproducenten Erik Hillestad svarade med ett helt annat slags retorik:

– Vaggsånger handlar om att skapa trygghet. Vilket är motsatsen till krig, sa han i norska tidningen *Klassekampen* efter att han härom året släppte cd:n *Lullabies from the Axis of Evil*.

Det är 15 vaggvisor från Iran,

Irak, Afghanistan, Syrien, Uzbekistan, Kuba, Nordkorea, Palestina och Nicaragua. Samtliga framförs på originalspråk av sångerskor från samma länder. Inspelningarna har sedan mixats på Kirkelig Kulturverksted i Oslo med musik och översättningar på engelska sjungna av västerländska sångerskor.

Rickie Lee Jones är en av dem. Eva Dahlgren, Nina Hagen och Anisette Koppel från *Savage Rose* är andra medverkande storheter. Öst och väst sjunger duett med varandra.

Och det fungerar. Det låter som om sångerskorna satt i samma rum, framför samma mikrofon, när de i

axelmakter

själva verket befinner sig i tre olika världsdelar. Det hänger ihop. Med Erik Hillestads egna ord från plattans texthäfte:

– Vaggsånger leder oss till den djupaste och mest fundamentala sättet för kommunikation mellan människor. Det är där alla gemensamma idéer och känslor har sin början – mellan mor och barn, mellan far och barn. Det är en universell kultur.

Och visst kan likheterna mellan öst och väst vara slående, såväl musikaliskt som textmässigt. Men det är inte utan att det finns symboliska och politiska övertoner. Det här är vaggvisor som handlar om fiender,

paradis, öden, exil, framtid, gränsvakter, Gud, blommor, fred och skydd mot – ja just det – ondska.

Tio procent av intäkterna går till *Worldview Rights*, en organisation som främjar mänskliga rättigheter, demokrati och konfliktlösning genom kommunikation och media. Organisationen främsta mål är att ge en röst till dem som ingen röst har.

Det var inte helt lätt att få artister från väst att ställa upp, särskilt inte i USA. Många tyckte det var alltför politiskt riskabelt, var rädda för att hamna på svarta listan, få sina karriärer förstörda. Men sångerskor från

nio länder i väst tackade ändå ja – förutom Washingtonkatedralens hela flickkör.

Från Afghanistan medverkar syst-rarna Fanzya och Razya Khan Ali från Kunduz. Samt från Kabul, i artikeln nedan, läs om Kulsoom Hashimi. ■

Skivan *Lullabies from the Axis of Evil* utkom i april 2004 och finns att köpa hos din skivhandlare eller på www.cdon.se